

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

3. Quis censuram ferre poßit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

non ipso facto seu delicto; sed, sicuti aliae poenae per iudicis sententiam infligi debet.

Censuram latæ sententiæ iudicant verba illa; Excommunicamus, anathematizamus, suspendimus, excommunicationi subiaceat, prohibemus sub Excommunicatione ipso facto incurrenda.

Excommunicatio ferendæ sententiæ his verbis significatur; Qui hoc fecerit, excommunicetur, prohibemus poena Excommunicationis.

Si verba ambigua, potius iudicari debet Censura sententiæ ferendæ, quam latæ, iuxta reg. 49. in 6. *pœnius benignior facienda est interpretatio, exempli gratiæ excommunicatus sit, anathema sit.*

C A P . III.

Quis Censuram ferre posse?

1. **O**Mnis & solus Prælatus Ecclesiasticus censuram ferre potest in subditos, quam facultatem Clerico alteri delegare non prohibetur. Ratio Concussionis est, quia omnis potestas Ecclesiastica fori eterni ordinatur ad Christianam disciplinam servandam per leges, præcepta, sententias: hæc autem potestas infirma & inermis foret, nisi contumaces propositis poenis ac censuris coercere & ad obedientiam compellere possit.

2. **L**aicis & Clericis coniugatis, dum in Coniugio vivunt, itemque bigamis committi non potest factas censuras ferendi, etiamsi seruant Ecclesias, tamen jurisdictionis non sunt capaces. Ratio, quia Laici Ecclesiastica negotia tractare non debent. c. decernimus, deinde diciis. Censuræ a. ad Ecclesiasticam & spiritualium clauium potestatem pertinent. Potest tamen potestas talis committi tum prædictis ex plenitudine potestatis Papalis.

Fœminæ quamvis sanctimoniales sit & Abbatissæ censuras propriè ferre non possunt, iuxta 1. ad Cor. 14. Mulieres in Ecclesia taceant. Possunt tamen priuatim suæ exhortari, & tanquam filiabus benedicere, in matutinis Euangelium legere. Prob. Conclusio, quia iuxta Aulam, Excommunicatio & aliae Censuræ pertinent ad potestatem Clauium: hæc autem à Christo solis Apostolis & successoribus eorum data est.

Non videtur tamen fœmina huius potestatis omnino incapax ex iure diuino, sed solum Ecclesiastico. nam licet nunquam factum, neque deceat, tamen iuri diuino absolute non repugnat. Quod attinet ad potestatem clauium, notandum est, duplicum esse clauem, Ordinis, & Iurisdiccionis: Illius incapax omnino est mulier, secundum Christi institutionem, huius autem capax esse potest, saltem ex commissione, & quoad exercitium; sicuti & merè laicus capax est: cum tamen Apostolorum successor censi non debeat, quamdiu extra Clerum constitutus est.

Abbatissa, licet spiritualem iurisdictionem propter non habeat, usus tamen cuiusdam iurisdictionis ei committi potest; saltem indirectè propter periculum cohabitationis virorum, ut si provincialis cù Moniali dispensem in lege ieunii, sub conditione relata in arbitrium Abbatissæ, quamvis ipsi visum fuerit causam ieunandi non adesse.

Accedit, quod Abbatissæ non quidem iure ordinario, sed ex Apostolicæ Sedis Priuilegio cum Capituli sui consensu, conferre possint beneficia, & instituere Clericos in Ecclesiis ad suum Monasterium pertinenteribus dando illis possessionem ac titulum; non item iurisdictionem ad soluendum & ligandum: quia nemo dat, quod non habet.

L 4

CAP.